

Mācības vidusskolā.

- LIGITA KUPČUS-APĒNA
- LIENA RIMKUS
- DANIELS DĀVIS BERJOZKINS
- DŽŪLIJA LOTE LAPKA

Ne bez satraukumiem jaunieši ieguvuši dokumentu par pamatzglītību. Turpinājumā viņiem jāpieņem svarīgi lēmumi, tai skaitā – ko darīt tālāk: mācīties vidusskolā vai izvēlēties profesionālo vidējo izglītību, lūkoties darba tirgus virzienā un sākt pelnīt vai varbūt paņemt kādu laiku brīvu, lai saprastu, ko no dzīves grib. Daļa devītklasnieku izvēli ir izdarījuši par labu pirmajam variantam un plāno spert soli uz nākamā izglītības pakāpiena, kas ir vispārīglītojošā vidusskola. Cik piepildītas būs Liepājas skolu 10. klases?

Plāni un idejas ir

Pašu skolēnu idejas un plāni nākotnei ir visdažādākie. Uz redakcijas jautājumu, vai ir izdevies iekļūt tur, kur vēlas mācīties tālāk, jaunieši atbild, ka ir, taču Beāte Vagule no O. Kalpaka 15. vidusskolas vēl joprojām gaidot atbildi. "Esmu satraukta, nepārliecināta un nervoza, jo lielākās šaubas ir, vai manas atzīmes un līdzdalība skolā iepriekš ir bijuši pietiekami, lai pieņemtu atpakaļ," stāsta absolvente. Beāte vēlas turpināt mācības tajā pašā skolā, jo šo deviņu gadu laikā viņai ir stiprinājusies uzticība skolas vadībai un skolotājiem. "Es ticu, ka tieši šie skolotāji un skola palīdzēs man iegūt vidusskolas izglītību un atrast ceļu uz nākotni," cer meitene.

Savukārt Artūrs Krapauskis, kurš tikko beidzis 15. vidusskolu, stāsta, ka tagad došoties uz Liepājas Valsts tehnikumu. "Mācīšos par programmēšanas tehniķi," viņš atklāj, "jo man vienmēr ir patikuši datorī un es pie tiem pavadu daudz sava brīvā laikā. Labprāt kādu dienu pats taisītu savas programmas un spēles, jo tas mani tiešām ļoti interesē." Tā kā šķiet, ka IT un programmēšanā ir ļoti daudz kas jāiemācās, Artūrs uzskata: "Jo agrāk es sāksu, jo vieglāk man būs pēc tam izsisties. Kad citi tikai sāks, man jau būs trīs gadu pieredze konkrēti IT apgūšanā, ko es nevarētu iegūt vienkāršā vidusskolā."

Arī Daniels Ahmaduļins no J. Čakstes Liepājas 10. vidusskolas mācības turpinās Liepājas Valsts tehnikumā, apgūstot datorsistēmu tehniķa izglītību. "Atbildi no tehnikuma gaidīju ar nepacietību un uztraukumu, taču nebija nekā, kas mani varētu iegāzt," viņš saka. Jautājot, kādēļ tieši šāda izglītības

izvēle, puisis atbild, ka saprotot tehniskās lietas. "Man ir interese mācīties šajā profesijā, un es pēc izglītības iegūšanas plānoju doties tālāk un mācīties par IT speciālistu."

Arī Marija, kas savu uzvārdu nevēlējās minēt, no J. Čakstes 10. vidusskolas jau laikus zinājusi, ka iekļūs vidusskolā turpat, kur mācījusies līdz šim. "Šaubu nebija itin nemaz, jo zināju, ka mani pieņems," viņa priecājas. Jaunietei ir paveicies, jo paralēli vidusskolai viņa Rīgas Stradiņa universitātē padziļināti apgūs eksaktos priekšmetus, lai tālāk mācītos par zobārsti.

Kādā par daudz, kādā par maz

Pēdējo četru mācību gadu skaitļi liecina, ka izteiktas demogrāfiskas svārstības attiecībā uz devītklasniekiem nav novērojamas, vērtē Liepājas Izglītības pārvaldes vadītāja Kristīne Niedre-Lathere. Vidēji devītklasnieku Liepājas izglītības iestādēs katru gadu ir ap 700. Līdz ar to 10. klašu komplektācija notiek un nav bažu, ka tā nenotiks vai būtu apdraudēta. Visvairāk 9. klases skolēnu pēdējos četros mācību gados bijis 2020./2021. mācību gadā – 814 bērni.

Savukārt attiecībā uz 10. klases – tur, skatoties datus, procentuāli ir neliels samazinājums: 2020./2021. mācību gadā bijuši 505 desmitklasnieki, 2021./2022. – 539, 2022./2023. – 446. "Vēl nevaru nosaukt galējo skaitli, cik jauniešu šajā mācību gadā uzsāks gaitas 10. klasē, jo skolas pieteikumus vēl pieņem, bet patlaban ir registrējušies 445," stāsta Izglītības pārvaldes vadītāja. "Domāju, ka būs aptuveni iepriekšējā gada līmenī," viņa paredz.

Līdere šobrīd ir Liepājas Raiņa 6. vidusskola, jo pieteikumu skaits pat pārsniedz kvotas. "Bija plānots uzņemt 90 bērnus, bet jau ir registrējušies 95," skaitļos dalās K. Niedre-Lathere. Ļoti tuvu savām prognozēm ir arī Liepājas Valsts 1. ģimnāzija un Draudzīgā aicinājuma Liepājas pilsētas 5. vidusskola. Savukārt Liepājas 7. vidusskolai plānotās 43 vietas pagaidām aizpilda vien 20. Arī Liepājas Liedaga vidusskolā vēl pietiekami daudz brīvu vietu – no plānotajiem 50 skolēniem patlaban uzņemti 38. "Par šiem skaitļiem satraukuma man pagaidām nav, jo vēl ir jūlijs, un augusts parasti ir bijis aktīvākais posms, kad notiek skolēnu migrācija, arī ģimenes migrē un galējie lēmumi tikai sekos. Pieļauju, ka situācija vēl izlīdzināsies. Bieži vien pirmā apkopotā

PUBLICITĀTES FOTO

Liepājas Raiņa 6. vidusskola daudzu devītklasnieku acīs šķitusi pievilcīga vieta, kur mācīties, līdz ar to izveidojies tā, ka šogad pieteikumu ir vairāk par izglītības iestādes izsludinātajām kvotām.

statistika ir satraucošāka nekā beigu rezultāts. Statistikā, ko redzu devīto klašu beidzēju vidū un salīdzinot ar citu gadu 10. klasēm, mums nekādu būtisku kritumu nekur nav." Bažīga K. Niedre-Lathere kļūtu augusta vidū, ja būtu redzams, ka ir skolas, kur klašu komplektācija vēl tomēr atpaliek no prognozēm un nav izveidojušās divas paralēlklases, kā to paredz izstrādātie skolu tīkla kritēriji.

Uz profesionālajām mācību iestādēm aizgājuši 43,3 procenti devītklasnieku, savukārt uz vidusskolām – 50,5 procenti. To komentējot, K. Niedre-Lathere saka: "Jā, tas nav vēl 50 uz 50, kā varētu vēlēties valstiskā līmenī, bet to-

mēr tā atšķirība nav tik liela. Un jaunieši tomēr pieņem lēmumu iet uz profesionālajām izglītības iestādēm."

Izglītības pārvaldes vadītāja zina stāstīt, ka ir novērojama divpusēja skolēnu plūsma – gan no Liepājas iet prom uz novada skolām, gan no novada nāk mācīties uz Liepāju. Kaut kas mainīties varētu tajā brīdī, kad Izglītības un zinātnes ministrija publicēs ziņojumu par reformām attiecībā uz skolu tīklu un apkārtējām pašvaldībām varētu nākties pieņemt dažādus lēmumus, kas skartu izglītības iestādes, – to statusu maiņu vai likvidēšanos pavisam. Ja tendence, ka Liepājā izglītosies

arvien vairāk skolēnu no novada, būs augšupejoša, tad būtu jādomā arī, piemēram, par viņu izmitināšanu un, iespējams, atsevišķas dienesta viesnīcas izveidi.

K. Niedre-Lathere atklāj, ka iepriecinošs ir šī gada 8. klašu skolēnu skaits – 801 audzēknis. "Protams, līdz 9. klasei cipari vēl mainīsies, taču pamats ir cerīgs."

Aizvilina stipendija

"Mēs vēl esam atvērti uzņemšanai, skolēnus vēl gaidām," otrdien apliecināja Liepājas 8. vidusskolas direktore Anita Kuncīte. Turklāt vidusskolēni tiek aicināti pieteikties arī tālmācības vai neklātienē programmai un apgūt >>

ES DOMĀJU TĀ: KĀ IZVĒLĒJĀTIES SAVU PROFESIJU?

Laima Kovaļevska – topošā masiere: – Īstais aicinājums atnākt ar laiku. Man tā notika, ka dzīve

pati aizvirzīja uz svarīgo. Kad mācījos skolā, mani sameklēja treneris, novērtēja manas spējas un kļuva par sportisti, PSRS un olimpiskās izlases dalībnieci riteņbraukšanā. Jāizmanto iespējas, ko dzīve piedāvā. Pēc tam studēju psiholoģiju. Tad sapratu, ka patīk masēt, un tagad masiera profesiju apgūstu profesionālā līmenī.

Zane Kusiņa

– medicīnas māsa: – Jau mācoties skolā, nojautu, sapratu, kas varētu būt mana profesija. Izmantoju skolas piedāvāto novirzienu, dziļāk mācījos bioloģiju. Pēc vidusskolas izvēlējos studēt

medicīnu un apgūt medmāsu profesiju. Savu izvēli neesmu nožēlojusi. Sevi tagad neredzu nevienā citā profesijā.

Voldemārs

– strādā: – Pagājis ilgs laiks, un īsti neatceros, kā nolēmu, ko darīšu pēc skolas. Kaut ko ieteica vecāki, kaut ko skola. Par kosmonautu gan nevēlējos kļūt. Kad Liepājā bija lielā rūpnīca "Lauma", sāku tur strādāt par meistara palīgu. Tā mana pirmā profesija. Esmu mainījis dažas darbavietas, jo dzīve ievieš korekcijas.

Gerda Aizstraute

– strādā: – Man vēl joprojām nav skaidrs, kāds varētu būt mans vislabākais darbs. Profesijas esmu

mainījusī. Mācoties pamatskolā, nebija ne jausmas, kas es būšu. Vidusskolā iestājos mākslas skolā, bet par mākslinieci nekļuva. Tagad esmu pārdevēja, jo vienkārši vajadzēja darbu un naudu. Varbūt turpināšu iesākto, varbūt meklēšu citu darbu.

Jūlija Malaškina

– manikīre: – Skolā nebija ne jausmas, kas būšu, ko darīšu. Iestājos

augstskolā, vienu gadu studēju psiholoģiju, jo tas bija tolaik populāri. Ātri sapratu, ka tas nav man. Gribēju pelnīt naudu tūlīt un tagad. Sāku strādāt par bārmēni, bet nu jau gadus desmit esmu manikīra meistare. Izvēlēties savu īsto profesiju nav viegli, jo jauniešu lēmumu mēdz iespaidot populārās tendences, profesiju mode.

DAIGA LUTERE
EGONA ZĪVERTA FOTO